

2024-11-29

Åtgärdsrapport för öppenhet trygghet och likvärdighet . Rapport för Utbildningsnämndens sammanträde i december.

Utbildningsnämnden gav vid nämndens sammanträde 2024-02-06 Utbildning Gävle i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan, utifrån rapporten om utredningen av händelser vid Lilla Sättra anpassad grundskola. Förutom de åtgärder som redovisas nedan ska även en översyn av små enheter inom den anpassade grundskolan genomföras. Åtgärdsplanen beslutades vid nämndens sammanträde

Åtgärdsplanen ska följas upp genom en statusuppdatering i samband med delår 2 samt en separat återkoppling vid utbildningsnämndens sammanträde i december 2024. Samordning ska ske med Styrning och stöd Gävle utifrån kommunstyrelsens beslut 2024-02-06.

Utbildningsnämnden har önskat att åtgärder tas fram på följande områden:

1. Översyn och förtydligande av rutiner om hur vårdnadshavare, medarbetare och chefer kan rapportera eventuella missförhållanden eller kränkningar.
2. Förtydligande av rutiner kopplat till hur rapporterade missförhållanden och kränkningar tas om hand och hur information ska delas vidare i organisationen.
3. Ett fördjupat arbete om hur alla verksamheter ännu mer kan arbeta med kommunens och skolans värdegrund.
4. Förslag på hur fördjupad verksamhetsuppföljning kan göras som ett komplement till de redan befintliga rutinerna i syfte att kunna fånga upp avvikelser eller missförhållanden.
5. Ta fram ett arbetssätt för hur positiva kulturer kan spridas mellan olika verksamheter inom Utbildning Gävle.

1. Översyn och förtydligande av rutiner om hur vårdnadshavare, medarbetare och chefer kan rapportera eventuella missförhållanden eller kränkningar

En e-tjänst för interna och externa klagomål har tagits fram och implementerats. Från och med höstterminen 2024 har samtliga verksamheter använt sig av de nya e-tjänsten för interna och externa klagomål. I samband med införandet har rutinerna för hur vårdnadshavare, medarbetare och chefer kan rapportera eventuella missförhållanden förtydligats, på arbetsplatsträffar (APT) och på föräldramöten.

Rapporteringen av kränkningar har införts på pilot i ett digitalt system. Inför pilotverksamheten har en översyn av systemet för anmälan, utredning och uppföljning av kränkningar gjorts i samverkan med Brottsförebyggarna i Gävle (BIG). Kravet är att det ska möjliggöra ökad transparens, uppföljning och aggregerad analys som underlag för förebyggande åtgärder. I vårt befintliga system har vi förtydligat rutinerna med samtliga medarbetare.

Bergby centralskola, Tallbackens skola samt Vasaskolan har ingått i pilotverksamheten under våren 2024. Från och med höstterminen 2024 har även Åbyggeby skola deltagit i pilotverksamheten. Pilotverksamheten kommer att utvärderas under december 2024 och utifrån resultaten på utvärderingen kommer de nya rutinerna i det digitala systemet implementeras i samtliga verksamheter under 2025.

2. Förtydligande av rutiner kopplat till hur rapporterade missförhållanden och kränkningar tas om hand och hur information ska delas vidare i organisationen

Från och med 2024-02-06 har tydliggörande av ansvar och rutiner vid hantering av klagomål mot utbildningen och kränkningar varit ett inslag på arbetsplatsträffar (APT) och ledningsgruppsmöten inom Utbildning Gävle. Rutinerna för de nya e-tjänsterna för interna och externa klagomål har tydliggjorts. På samma sätt kommer rutinerna för rapporteringen av kränkningar och hur information ska delas vidare i organisationen lyftas och förtydligas på APT i sektorns verksamheter i samband med att det nya systemet införs.

Tydliggörandet av ansvar och rutiner vid hantering av klagomål mot utbildningen och kränkningar kommer att utgöra ett inslag på föräldramöten.

Huvudmannen säkerställer att förekomsten av och hanteringen av kränkningar på följs upp på enhets-, rektors- och sektorsnivå inom ramarna för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och i det systematiska kvalitetsarbetet (SKA) i syftet att säkerställa förebyggande åtgärder. Uppföljning i samband med skyddskommittéer och vid årsredovisningen.

En utbildning i hantering av klagomål och kränkningar förbereds i Kompetensen i avsikt att under 2025 genomföras med samtliga medarbetare i Utbildning Gävle.

3. Ett fördjupat arbete om hur verksamheterna ännu mer kan arbeta med kommunens och skolans värdegrund

Utbildning Gävle samverkar med Sveriges lärare i att ta fram fortbildningar och dialogmaterial i yrkesetik. Anpassad skola har genomfört en fortbildning med pedagoger utifrån materialet ”Yrkesetik” som är framtaget av Sveriges lärare. Anpassad skola har också fortbildat sig utifrån material från SPSM. Förskolan har genomfört en fortbildningsinsats tillsammans med Anna-Karin Eriksson från BIG.

Utbildning Gävles verksamheter lyfter återkommande frågor som kopplar till skolans värdegrundsarbete utifrån kapitel 1 och 2 i läroplanen, exempelvis på APT, studiedagar, arbetslagsmöten och lärardagar.

Uppföljning av samtliga verksamheters värdegrundsarbete för att säkerställa att verksamheterna bedriver ett systematiskt värdegrundsarbete kopplat till Gävlemodellen.

Elevhälsan tillhandahåller möjligheter till systematisk handledning för medarbetare/arbetslag, till exempel via den centrala elevhälsan.

4. Förslag på hur fördjupad verksamhetsuppföljning kan göras som ett komplement till de redan befintliga rutinerna i syfte att kunna fånga upp avvikelser eller missförhållanden

Utbildning Gävle har fått ett direkt riktat uppdrag att samtliga chefer inom Utbildning Gävle skall besöka minst två arbetsplatser som inte tillhör det egna rektors-/förskoleområdet (eller skolan). Verksamhetsbesök har genomförts inom samtliga av Utbildning Gävles verksamheter under våren och hösten 2024. Utifrån att förutsättningarna för att genomföra besöken skiljer sig åt mellan verksamheterna har metod för genomförande skiljt sig åt något till formen.

Arbetsplatsbesök chefer i Utbildning Gävles verksamheter

Cheferna i våra verksamheter har under våren och hösten 2024 besökt andra verksamheter och/eller andra rektorsområden och enheter inom samma verksamhet. Besöken har varit strukturerade med rundvandring och samtal med personal, samt även samtal med elever. Frågeställningarna har tagits fram gemensamt i rektorsgrupperna. Resultaten av besöken har sedan lyfts i rektorsgrupperna, som en utgångspunkt för att sprida positiva kulturer och goda exempel.

Resultat

Verksamhetsbesöken har fått flera effekter. Rektorerne har fått syn på hur rutiner och styrdokument omsätts i praktiken och hur personalen upplever att förutsättningarna för att efterleva rutinerna fungerar. Härigenom kan åtgärder vidtas i de fall detta har varit nödvändigt. Positiva exempel har också kunnat delas mellan enheter och rektorsområden. Likaså kan risker belysas och förebyggas.

Generellt har återkopplingen varit att besöken har varit givande.

Erfarenheterna från besöken utgör en utgångspunkt för att ytterligare stärka det förebyggande arbetet i trygghetsfrågor samt än mer förbättra hantering av rutiner i samband med kränkningar.

Några exempel på områden där verksamheten ser möjligheter att ytterligare stärka arbetet är att arbeta än mer främjande och förebyggande, att stärka

samverkan mellan olika professioner samt att utveckla systematik och analys i uppföljning av kränkningar.

Uppföljning av resultaten från föräldraenkäten i förskola, pedagogisk omsorg och anpassad skola

Resultaten från föräldraenkäten i förskola, pedagogisk omsorg och anpassad skola följdes upp i samband med delårsrapport 1 2024. Resultaten visade en positiv utveckling. Andelen föräldrar som besvarade enkäten var högt, 72 procent, och resultaten per frågeområde visade på ökade resultat jämfört med tidigare år. Beträffande Trygghet och omsorg visade enkätsvaren ett ökat värde, 8,7 i index jämfört med 8,6 de två föregående åren på en skala 1-10.

Analysen ligger till grund för förebyggande och främjande åtgärder på enhetsrektors-, verksamhets- och sektorsnivå.

Skolinspektionens enkätundersökning riktad till elever, personal och vårdnadshavare i åk 5, åk 8 samt åk 2 på gymnasiet.

Varje år genomför Skolverket en enkätundersökning riktad till elever, personal och vårdnadshavare i åk 5, åk 8 och åk 2 på gymnasiet.

Resultaten i samtliga årskurser visar att eleverna i Gävle har svarat genomgående mer positivt än genomsnittet av samtliga medverkande elever. Eleverna i Gävle anger svar som ger högre värden på samtliga frågor utom studiero i åk 8 där resultatet blev något sämre än genomsnittet av övriga medverkande (5,6 jämfört med 5,7 på ett värde mellan 1-10). På frågorna som berörde trygghet och förhindra kränkningar ligger Gävle högre än genomsnittet i årskurs 5, 8 och årskurs 3 på gymnasiet.

5. Ta fram ett arbetssätt för hur positiva kulturer kan spridas mellan olika verksamheter inom Utbildning Gävle

Förutom verksamhetsbesöken som har beskrivits ovan har Utbildning Gävle genomfört en sektorsgemensam chefsträff under våren 2024. Rektorer som nyligen har slutfört den statliga rektorsutbildningen fick i detta forum ett utrymme att redovisa sina examensarbeten för övriga chefer. I övrigt föreläste

Sara Irisdotter Aldenmyr, professor i pedagogiskt arbete vid Högskolan i Dalarna, i ämnet ”Etiska aspekter av ledarskap”.

Sammanfattning

Arbetet med att arbetsplanen inleddes omedelbart efter nämndens uppdrag om att ge Utbildning Gävle uppdraget att ta fram en åtgärdsplan för att säkerställa öppenhet, trygghet och likvärdighet i Utbildning Gävles verksamheter. Arbetet har skett inom flera områden samtidigt.

Internt har verksamheterna förtydligat rutiner för att rapportera, utreda och följa upp kränkningar. Ett pilotprojekt pågår för att införa ett nytt system för rapportering, utredning av uppföljning av kränkningar i syfte att förenkla rapportering och uppföljning. En e-tjänst för klagomålshantering har implementerats i samtliga verksamheter.

Utbildning Gävle samverkar med Sveriges lärare i att ta fram fortbildningar och dialogmaterial i yrkesetik för pedagoger och ett utbildningsmaterial för samtliga medarbetare har tagits fram och skall läggas i Kompetensen.

Cheferna i våra verksamheter har under våren och hösten 2024 genomfört arbetsplatsbesök i andra verksamheter och/eller andra rektorsområden och enheter inom samma verksamhet. Besöken har följts upp i rektorsgrupperna, som en utgångspunkt för att sprida positiva kulturer och goda exempel.

Arbetet med att följa upp punkterna i handlingsplanen fortsätter och kommer rapporteras till nämnden i samband med delårsrapporterna och årsredovisningen under 2025.